
Resolusjon 1 - En trygg fødsels- og barselomsorg over hele landet

Debatten om hva som utgjør en forsvarlig barselomsorg har vært versert over lang tid. N.K.S. savner en helhetlig debatt som diskuterer dagens utvikling og konsekvenser samt skisserer gode løsninger både for fødende og barn.

Den tydeligste trenden vi ser er reduksjon i liggetid på sykehuset. For 30 år siden lå kvinnene i gjennomsnitt fem dager på barselavdelingen, mens den i dag er kortet ned til få dager. Nå planlegges det nye sykehus med mulighet for utskrivning 6-8 timer etter fødsel. I utbyggingsplanene for de tre store sykehusene planlegges det færre rom og sengeplasser nettopp med sikte på raskere utskrivning. Vi mener dette er problematisk, da det skal være helsemessige begrunnelser og kvinnenes eget ønske som skal gi redusert liggetid, ikke økonomiske- eller strukturelle årsaker. Konsekvensene av dette er at flere risikobarn ikke blir fanget opp, kvinner med behov for hjelp til amming opplever å ikke få det og risikoen for fødselsdepresjon øker. N.K.S. mener at tidlig utskrivning kan skje under følgende premisser; at kvinnen selv ønsker det, at det er medisinsk forsvarlig og at hjemkommunen har et godt barseltilbud. Men, utfordringen er at det fortsatt er store forskjeller på de kommunale fødsels- og barseltilbudene og det er ikke foretatt en kartlegging av de kommunale tilbudene. N.K.S. frykter at en praksis med tidlig utskrivning som en hovedregel, vil ramme kvinner som har behov for ekstra oppfølging.

En annen negativ utvikling i fødsels- og barselomsorgen er den økende mangelen på jordmødre både i primær- og spesialisthelsetjenesten. Kommune-Norge mangler mellom 600-700 jordmor årsverk, og generelt vet vi at helsesektoren domineres av brøkestillinger. Konsekvensene av dette er et dårligere kommunalt fødsels- og barseltilbud, og at retningslinjer for svangerskapsomsorgen brytes. F.eks. vet vi at kun 20% av kvinnene får hjembesøk de første dagene etter fødsel, og tidlig utskrivning gir fare for flere re-innleggelser av både mor og barn.

Av alle fødende utvikler ca 10 % fødselsdepresjon. Fødselsdepresjon er fortsatt et tabu og slike tabuer øker barrierene for at kvinner som rammes, ber om hjelp. N.K.S. har sammen med RBUP og Changetech AS utviklet et gratis e-helseprogram kalt «Mamma Mia». Programmet bygger symbiose mor-barn og virker forebyggende på utvikling av fødselsdepresjon. N.K.S. mener at norske myndigheter på sikt bør overta driften av programmet og sikre at det tilbys alle gravide som standard på alle landets helsestasjoner.

For å sikre en trygg fødsels- og barselomsorg i hele landet, krever N.K.S. at

- det nedsettes en offentlig utredning som kartlegger dagens situasjon med sikte på å identifisere og tette hull i tjenestetilbudet i føde- barselomsorgen i hele Norge.
- alle kommuner sørger for at fødsels- og barselomsorgen som tilbys er i tråd med nasjonale retningslinjer for svangerskapsomsorgen.
- myndighetene tar over driften av Mamma Mia og tilbyr det som standard på alle landets helsestasjoner.